

ੴ - ਸਿਮਰਨ

Sacred Secret of All Religion is to praise the Lord.

(Guru Teg Bahadur Ji.)

Gurdeep Singh Sohal

15085 Sycamore Ave

San Martin, CA 95046

408-512 -6380

E-Mail gsrajyogi@gmail.com

www.suratshabad.com

ਸਿਮਰਨ □ ਸਿਮਰਨ ਸ਼ਬਦ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਯਾਦ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਜਦੋਂ ਮਨ ਨੂੰ

ਇਕਾਗਰ ਕਰਕੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰਮੁਖੀ ਸਮੇਟ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਜੀਭ ਤੋਂ ਸੁਰਤੀ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਜੋੜ ਕੇ ੧੦੮ ਜਾਂ ਗੁਰੂ ਮੰਤ੍ਰ ਰਾਹੀਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਮਰਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਆਤਮਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਲਈ ਇਕਾਗਰ ਚਿਤ ਹੋ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ, ਅੰਤਰ ਮੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ੧੦੮ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਜੀਭ ਤੋਂ ਸੁਰਤੀ ਨਾਲ ਉਚਾਰੋ ਤੇ ੧੦੮ ਦੀ ਧੁਨ ਨੂੰ ਸੁਰਤੀ ਨਾਲ ਆਪ ਬੋਲ ਕੇ ਸੁਰਤੀ ਨਾਲ ਆਪ ਸਣੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਜੁੜਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ ਕੀ ਮਨ ਦੇ ਇਕਾਗਰ ਹੋਣ ਤੇ, ਧਿਆਨ ਜੁੜਦੇ ਹੀ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਨਾਦ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਜੋ ਨੁਕਤਾ ਹੈ ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਫੁਰਨਾ ਨਹੀਂ ਔਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅੰਕ ੩, ਜਪੁਜੀ ਸੁਣਿਐ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ॥

੫੨੦ ਅੰਕ, ਮਹਲਾ ੫॥ ਤਤੁ ਗਿਆਨੁ ਲਾਇ ਧਿਆਨੁ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸਮੇਟਿਆ ॥

ਸਿਮਰਨ ਮਨ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਉਹ ਕੰਮ, ਕਦੇ ਵੀ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜਦਾ।

੪੭੪ ਮਹਲਾ ੨ ਜੋ ਜੀਇ ਹੋਇ ਸੁ ਉਗਵੈ ਮੁਹ ਕਾ ਕਹਿਆ ਵਾਉ॥

ਸਿਮਰਨ ਦੀ ਚਾਹਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਤੋ ਗੁਣੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜਤ, ਧੀਰਜ, ਵਿਵੇਕ ਬੁਧ, ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮਝ, ਭਗਤੀ (ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਣੇ, ਅਰਦਾਸ ਕਰਨੀ ਤੇ ਆਤਮਾ ਦਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਇਕ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾਂ ਭਗਤੀ ਹੈ), ਗੁਰੂ ਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਵਿਸਵਾਸ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਨਿਯਮਬਦ ਹੋ ਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਇਕਾਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮਨ ਵਿਚ ਹੋਰ ਫੁਰਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾਂ ਚਾਜੀਦਾ। ਮਨ ਅਡੋਲ ਤੇ ਸਥਿਰ ਹੋ ਕੇ ਸਬਦੁ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਜੁੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

੪, ਮਹਲਾ ੧ ਜਪੁ - ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਭਗਤਿ ਨਾ ਹੋਇ॥

ਸਿਮਰਨ ਸੁਰਤੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਰਸਨਾ ਨਾਲ ਜਾਪ। ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਕੀਰਤਨ ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉਤਮ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਸਿਮਰਨਿ ਕਰਨਾ ਮਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਅਗਰ ਮਨ ਗੁਰੁ ਸਬਦਿ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜੁੜਦਾ ਤਾਂ ਸਿਮਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

੬੬੧, ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧॥ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਸਿਮਰਿਆ ਜਾਇ॥ ਆਤਮਾ ਦ੍ਰਵੈ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ॥ ਆਤਮਾ ਪਰਾਤਮਾ ਏਕੋ ਕਰੈ॥ ਅੰਤਰ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਅਮਤਰਿ ਮਰੈ॥ ੧॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਪਾਇਆ ਜਾਇ॥ ਹਰਿ ਸਿਉ ਚਿਤ ਲਾਗੈ ਫਿਰਿ ਕਾਲੁ ਨ ਖਾਇ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ॥

੩੦੫ ਮਹਲਾ ੪॥ਗੁਰੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਾ ਜੋ ਸਿਖੁ ਅਖਾਏ ਸੁ ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ॥

ਉਦਮੁ ਕਰੇ ਭਲਕੇ ਪਰਭਾਤੀ ਇਸਨਾਨ ਕਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰਿ ਨਾਵੈ॥ਉਪਦੇਸਿ ਗੁਰੁ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪੁ ਜਾਪੈ ਸਭਿ ਕਿਲਵਿਖ ਪਾਪ ਦੋਖ ਲਹਿ ਜਾਵੈ॥ਫਿਰਿ ਚੜੈ ਦਿਵਸੁ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਵੈ ਬਹਿਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ॥ਜੋ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਧਿਆਏ ਮੇਰਾ ਹਰਿ ਹਰਿ ਸੋ ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰੁ ਮਨਿ ਭਾਵੈ॥ ਜਿਸ ਨੇ ਦਇਆਲ ਹੋਵੈ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤਿਸ ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣਾਵੈ॥ਜਨ ਨਾਨਕ ਧੁੜਿ ਮਗੈ ਤਿਸੁ ਗੁਰਸਿਖ ਕੀ ਜੋ ਆਪਿ ਜਪੈ ਅਵਰਹ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੈ॥

ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪਦ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਨੇ ਹਰ ਸਿਖ ਨੂੰ ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਕੇ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਠਦੇ ਹਨ। ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਕੀ ਹੈ ? ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਧਿਆਈਏ? ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਯਾਨੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਨਾਮੁ। ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ, ਯਾਨੀ ੴ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਹੈ। ੴ ਨੂੰ ਬੀਜ ਮੰਤ੍ਰ ਵੀ ਕਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

੧੮੫ ਮਹਲਾ ੫॥ਉਧਰਹਿ ਆਪਿ ਤਰੈ ਸੰਸਾਰ॥ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਿ ਏਕੰਕਾਰੁ ॥

੧੦੬੧ ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩॥ ਓਅੰਕਾਰਿ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈ॥ਸਭੁ ਖੇਲੁ ਤਮਾਸਾ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ

੧੧੧੩ ਮਹਲਾ ੧॥ ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਏਕੰਕਾਰੁ ਸਾਚਾ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਜਿਨਿ ਉਪਾਇਆ॥

ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਏਕੰਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਨੂੰ ਸਾਜਿਆ ਹੈ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਸਿਖ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਭਲਕੇ ਉਠਿ ਕੇ ਗੁਰੁ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਮੰਤ੍ਰ, ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਰਾਹੀਂ ਯਾਦ ਕਰੋ ਤੇ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਜੋੜੋ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਿ ਬੋਲ ਕੇ ਆਪ ਸੁਣਿਆ ਜਾਏ

੩੨੨ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਪਉੜੀ, ਰਸਨਾ ਉਚਰੈ ਹਰਿ ਸ੍ਰਵਣੀ ਸੁਣੈ ਸੋ ਉਧਰੈ ਮਿਤਾ॥

੭੦੯ ਮਹਲਾ ੫॥ਸਲੋਕ॥ ਰਸਨਾ ਉਚਰੰਤਿ ਨਾਮੰ ਸ੍ਰਵਣੰ ਸੁਨੰਤਿ ਸਬਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤਹ॥ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੰ ਜਿਨਾ ਧਿਆਨੁ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮਣਹ॥੧॥

?-ਧਿਆਨ ਕਿਦਾਂ ਜੋੜੀਏ। ਜਿਸ ਕੰਮ ਵਿਚ, ਜਿਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਣ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਮਨ ਚਾਂਹੁਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਚ ਮਨ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। “ਮਨ ਸਮਝਾਵਨ ਕਾਰਨੇ ਕਛੁਅਕ ਪੜੀਐ ਗਿਆਨ॥” ਇਸ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਣੀ, ਤੇ ਸਮਝਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮਨ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵਿਚ ਜੁੜੇ ਇਸ ਦੀ ਭੁਖ ਲਾਉਣ ਲਈ, ਵਿਵੇਕ, ਵੈਰਾਗ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਸਾਧਨਾਂ, ਗੁਰਸਿਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤਿ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਤਿ, ਨਾਲ ਜੋੜਣਾ ਚਾਂਹਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੀ ਚੇਤਨਾ ਜਦੋਂ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੰਦਰੀਆਂ ਦੇ ਸੁਖ ਭੋਗਣੇ ਮੰਗਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਚੇਤਨਾ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੁਖ ਮਾਣਨ ਵਿਚ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਚੇਤਨਾ ਜਦੋਂ ਮਨ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤਾਕਤ ਚਾਂਹੁਦੀ,

ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਮਨ,ਬੁਧਿ,ਚਿਤ, ਹੰਕਾਰ, ਆਤਮਾ, ਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ।ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਫਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਏ ਸਾਡੇ ਤਾਲੁਏ ਦੀ ਸੀਦ ਵਿਚ ਦੀਮਾਗ ਦੇ ਥਲੇ ਦਾ ਹਿਸਾ ਹੈ।ਇਸ ਜਗਾ ਤੇ ਧਿਆਨ ਜੋਡ ਕੇ ਸੁਰਤਿ ਨਾਲ ਸਬਦੁ ੴ ਉਚਾਰਣਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਦੀ ਧੁਨ ਨੂੰ ਆਪ ਸੁਣਾ ਹੈ।

੫੨੦ ਅੰਕ, ਮਹਲਾ ੫॥ ਤਤੁ ਗਿਆਨੁ ਲਾਇ ਧਿਆਨੁ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਸਮੇਟਿਆ ॥

੯੫੩ ਮਹਲਾ ੧॥ ਸੋ ਬੈਰਾਗੀ ਜਿ ਉਲਟੇ ਬ੍ਰਹਮੁ॥ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਰੋਪੇ ਥੰਮ॥ਅਹਿਨਿਸਿ ਅੰਤਰਿ ਰਹੈ ਧਿਆਨਿ॥ਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਸਤ ਸਮਾਨਿ॥

੨੨੧ ਗਉਡੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੧॥ ਮਨੁ ਕੁੰਚਰ ਕਾਇਆ ਉਦਿਆਨੈ॥ਗੁਰੁ ਅੰਕਸੁ ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਨੈ॥ਰਾਜ ਦੁਆਰੈ ਸੋਭ ਸੁ ਮਾਨੈ॥੧॥ਜੈਸਾ ਘਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸੋ ਤੈਸਾ॥ਬੈਸਿ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਆਖਉ ਕੈਸਾ॥ਸਾਗਰਿ ਤੂਗਰਿ ਨਿਰਭਉ ਐਸਾ॥੪॥

ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੩ ਅਨੰਦੁ ॥ ਹਰਿ ਜੀਉ ਗੁਫਾ ਅੰਦਰਿ ਰਖਿ ਕੈ ਵਾਜਾ ਪਵਣੁ ਵਜਾਇਆ॥ਵਜਾਇਆ ਵਾਜਾ ਪਉਣ ਨਉ ਦੁਆਰੇ ਪਰਗਟੁ ਕੀਏ ਦਸਵਾ ਗੁਪਤੁ ਰਖਾਇਆ॥ਗੁਰਦੁਆਰੈ ਲਾਇ ਭਾਵਨੀ ਇਕਨਾ ਦਸਵਾ ਦੁਆਰੁ ਦਿਖਾਇਆ॥ਤਹ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਨਾਉ ਨਵ ਨਿਧਿ ਤਿਸ ਦਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਈ ਪਾਇਆ॥ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਹਰਿ ਪਿਆਰੈ ਜੀਉ ਗੁਫਾ ਅੰਦਰਿ ਰਖਿ ਕੈ ਵਾਜਾ ਪਵਣੁ ਵਜਾਇਆ॥੩੮॥

੧੨੪ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩॥ਇਸੁ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਅਖੁਟ ਭੰਡਾਰਾ॥ਤਿਸ ਵਿਚਿ ਵਸੈ ਹਰਿ ਅਲਖ ਅਪਾਰਾ॥

੧੨੭ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੩॥ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਇਸੁ ਗੁਫਾ ਵੀਚਾਰੇ॥ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਅੰਤਰਿ ਵਸੈ ਮੁਰਾਰੇ॥

੯੭ ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫॥ਸਹਜ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਤਾਡੀ ਲਾਈ ਆਸਣੁ ਉਚ ਸਵਾਰਿਆ ਜੀਉ॥ਫਿਰਿ ਘਿਰਿ ਅਪੁਨੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਆਇਆ॥ਜੋ ਲੋਡੀਦਾ ਸੋਈ ਪਾਇਆ॥

੩੭੦ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫॥ਸਹਜ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਆਸਣੁ ਬਾਧਿਆ॥ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਅਨਾਹਦੁ ਵਾਜਿਆ॥ਮਹਾ ਅਨੰਦੁ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰਿ॥ਪ੍ਰਿਅ ਸਿਉ ਰਾਤੀ ਧਨ ਸੋਹਾਗਣਿ ਨਾਰਿ॥੩॥ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੇ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੁ॥ਜੋ ਸੁਣੇ ਕਮਾਵੈ ਸੁ ਉਤਰੈ ਪਾਰਿ॥ਜਨਮਿ ਨ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਇ॥ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਓਹੁ ਰਹੈ ਸਮਾਇ॥੪॥

੯੭,ਮਾਝ ਮਹਲਾ ੫॥ਅਨਹਦੁ ਵਾਜੈ ਸਹਜਿ ਸੁਹੇਲਾ॥ਸਬਦਿ ਅਨੰਦ ਕਰੇ ਸਦ ਕੇਲਾ॥ਸਹਜ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਤਾਡੀ ਲਾਈ ਅਸਣੁ ਉਚ ਸਵਾਰਿਆ ਜੀਉ॥੧॥ਫਿਰਿ ਘਿਰਿ ਅਪੁਨੇ ਗ੍ਰਿਹ ਮਹਿ ਆਇਆ॥ਜੋ ਲੋਡੀਦਾ ਸੋਈ ਪਾਇਆ॥ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਅਗਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸੰਤਹੁ ਗੁਰਿ ਅਨਭਉ ਪੁਰਖੁ ਦਿਖਾਰਿਆ ਜੀਉ॥੨॥

ਜਦੋ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅਖਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਖਾਂ ਵਿਚ ਯਾਂ ਤਾਲੁਏ ਵਲ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਜਾਂ ਤਾਲੁਏ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਲੋਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸਹਿਜ ਗੁਫਾ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਹਕਰਨ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

੧੨੦੪ ਸਾਰਗ ਮਹਲਾ ੫॥ਹਿਰਦੈ ਜਪਉ ਨੇਤ੍ਰ ਧਿਆਨੁ ਲਾਵਉ ਸ੍ਰਵਨੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਏ॥

੯੫੩ ਮਹਲਾ ੧॥ ਸੋ ਬੈਰਾਗੀ ਜਿ ਉਲਟੇ ਬ੍ਰਹਮ॥ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਰੋਪੇ ਥੰਮ॥ਅਹਿਨਿਸਿ ਅੰਤਰਿ ਰਹੈ ਧਿਆਨਿ॥ਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਸਤ ਸਮਾਨਿ॥

ਸਾਡੀ ਇਸ ਗੁਫਾ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਰਤਨ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਤ, ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਧਰਮ ਦੈਵੀ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਤਨਾਂ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

੯੫੪ ਮਹਲਾ ੨॥ ਰਤਨਾ ਕੇਰੀ ਗੁਥਲੀ ਰਤਨੀ ਖੋਲੀ ਆਇ॥ਵਖਰ ਤੈ ਵਣਜਾਰਿਆ ਦੁਹਾ ਰਹੀ ਸਮਾਇ॥ਜਿਨ ਗੁਣੁ ਪਲੈ ਨਾਨਕਾ ਮਾਣਕ ਵਣਜਹਿ ਸੋਇ॥ਰਤਨਾ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਨੀ ਅੰਧੇ ਵਤਹਿ ਲੋਇ॥੨॥ ਪਉੜੀ ਨਉ ਦਰਵਾਜੇ ਕਾਇਆ ਕੋਟੁ ਹੈ ਦਸਵੈ ਗੁਪਤੁ ਰਖੀਜੈ॥ਬਜਰ ਕਪਾਟ ਨ ਖੁਲਨੀ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਖੁਲੀਜੈ॥ਅਨਹਦ ਵਾਜੇ ਵਜਦੇ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸੁਣੀਜੈ॥ਤਿਤੁ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਚਾਨਣਾ ਕਰਿ ਭਗਤਿ ਮਿਲੀਜੈ॥ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ ਵਰਤਦਾ ਜਿਨਿ ਆਪੇ ਰਚਨ ਰਚਾਈ॥੧੫॥

ਮਹਲਾ ੩॥ ਗੁਰ ਕੇ ਸਬਿਦ ਇਹੁ ਗੁਫਾ ਵੀਚਾਰੇ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਅੰਤਰਿ ਵਸੈ ਮੁਰਾਰੇ॥

੬੩੫ ਮਹਲਾ ੧॥ ਗਗਨੰਤਰਿ ਵਾਸਿਆ ਗੁਣ ਪਰਗਾਸਿਆ ਗੁਣ ਮਹਿ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨੰ॥ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਭਾਵੈ ਕਰੈ ਕਰਾਵੈ ਤਤੈ ਤਤੁ ਵਖਾਨੰ॥ਸਬਦੁ ਗੁਰ ਪੀਰਾ ਗਹਿਰ ਗੰਭੀਰਾ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਜਗੁ ਬਉਰਾਨੰ॥ਪੂਰਾ ਬੈਰਾਗੀ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਗੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਮਾਨੰ॥੮॥

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫॥ ਸਹਜ ਗੁਫਾ ਮਹਿ ਆਸਣੁ ਬਾਧਿਆ॥ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਅਨਾਹਦ ਵਾਜਿਆ॥ਮਹਾ ਅਨੰਦੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਵੀਚਾਰਿ॥ਪ੍ਰਿਅ ਸਿਉ ਰਾਤੀ ਧਨ ਸੋਹਾਗਣਿ ਨਾਰਿ॥੩॥ਜਨ ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੇ ਬ੍ਰਹਮ ਬੀਚਾਰੁ॥ਜੋ ਸੁਣੇ ਕਮਾਵੈ ਸੁ ਉਤਰੈ ਪਾਰਿ॥ਜਨਮਿ ਨ ਮਰੈ ਨ ਆਵੈ ਜਾਇ॥ਹਰਿ ਸੇਤੀ ਓਹੁ ਰਹੇ ਸਮਾਇ॥੪॥੨॥

ਇਸੇ ਹੀ ਗਲ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਦੁਸਰੇ ਅਖਰਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ।

੩੬੦ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧॥ਸਿਵ ਨਗਰੀ ਮਹਿ ਆਸਣਿ ਬੈਸਉ ਕਲਪ ਤਿਆਗੀ ਬਾਦੰ॥ਸਿੰਝੀ ਸਬਦੁ ਸਦਾ ਧੁਨਿ ਸੋਹੈ ਅਹਿਨਿਸਿ ਪੂਰੈ ਨਾਦੰ॥੨॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰੁ ੨ ਐਸਾ ਗਿਆਨੁ ਸੁਨਹੁ ਅਭ ਮੇਰੇ॥ਭਰਿਪੁਰਿ ਧਾਰਿ ਰਹਿਆ
ਸਭ ਠਉਰੇ॥ਸਚੁ ਬ੍ਰਹਮੁ ਨ ਕਾਲੁ ਸੰਤਾਵੈ॥ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਬਦਿ ਕਰੋਧੁ ਜਲਾਵੈ॥ਗਗਨਿ ਨਿਵਾਸਿ ਸਮਾਧਿ
ਲਗਾਵੈ॥ਪਾਰਸੁ ਪਰਸਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਵੈ॥੨॥

ਇਸ ਸਬਦ ਦੀ ਦੁਸਰੀ ਤੁਕ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਰਿ ਹੈ, ਉਥੇ ਮਨ ਨੂੰ
ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿਤਾ ਹੈ।

ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩॥ਸਬਦਿ ਮਰੈ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪੂਰਾ॥ਸਤਿਗੁਰੁ ਆਖਿ ਸੁਣਾਏ ਸੂਰਾ॥ਕਾਇਆ ਅੰਦਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਰੁ
ਸਾਚਾ ਮਨੁ ਪੀਵੈ ਭਾਇ ਸੁਭਾਈ ਹੇ॥੪॥

ਜੋ ਕੀ ਸੁਰਤੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰ ਮੁਖੀ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੋਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਫਿਰਿ ਚੜ੍ਹੇ
ਦਿਵਸੁ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਵੈ ਬਹਦਿਆ ਉਠਦਿਆ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵੈ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
ਜੋ ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਉਦੇ ਹਨ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਸਿਖੁ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਦੁਸਰੇ ਅਖਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿਖੁ ਨੂੰ
ਗੁਰਸਿਖੁ ਬਨਣ ਲਈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਉਣਾ ਪੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਸਿਖੁ ਬਨਣ ਲਈ ੧ ਭਲਕੇ ਉਠ ਕੇ
ਨਾਮੁ ਧਿਆਉਣਾ ੨ ਸੁਰਤੀ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਲੀਨ ਕਰਨਾ ਹੁਦਾਂ ਹੈ। ੩ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਣੀ ਅਤੇ ਗਾਉਣੀ ੪
ਸਾਸਿ ਗਿਰਾਸ ਗੁਰੁ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਧਿਆਉਣਾ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਇਹ ਹਰ ਸਿਖੁ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ।

ਨਾਮੁ ਕੀ ਹੈ।

ਨਾਮੁ=ੴ ਹੈ। ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ। ॥ ੴ ਸਚਾ ਨਾਮੁ ਹੈ।

ੴ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ ਮਹਲਾ ੫॥ ਉਧਰਹਿ ਆਪਿ ਤਰੈ ਸੰਸਾਰੁ॥ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜਪਿ ਏਕੰਕਾਰੁ

ਧਿਐਣਾ= ਸਿਮਰਣ ਕਰਨਾ , ਧਿਆਨ ਧਰਣਾ, ਯਾਦ ਕਰਨਾ। ਧਿਆਨ ਧਰੋ ਤਹਿਕੋ ਮਨੁ ਮੈ ਜਾਕੋ ਅਮਿਤੋਜ
ਸਭੈ ਜਗ ਛਾਇਉ। ਅਮਿਤੋਜ ਤਾਂ ਛਾਆ ਹੈ ੴ ਦਾ।

ੴ ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੩॥ ਓਅੰਕਾਰਿ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾਈ॥ ਸਭੁ ਖੇਲੁ ਤਮਾਸਾ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ॥

੫ ਵੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੇ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਫਲ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਸਟਪਦੀ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਦਸਿਆ
ਹੈ। ਤੇ ਨਾ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਫਲ ੫ ਵੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਨੇ ੭੧੧ ਅੰਕ ਤੇ ਦਸਿਆ ਹੈ।

ਟੋਡੀ ਮਹਲਾ ੫॥ਹਰਿ ਬਿਸਰਤੁ ਸਦਾ ਖੁਆਰੀ॥ਤਾ ਕਉ ਧੋਖਾ ਕਹਾ ਬਿਆਪੈ ਜਾ ਕਉ ਓਟ ਤੁਹਾਰੀ॥ਰਹਾਉ॥

ਬਿਨੁ ਸਿਮਰਨੁ ਜੋ ਜੀਵਨੁ ਬਲਨਾ ਸਰਪ ਜੈਸੇ ਅਰਜਾਰੀ॥ਨਵ ਖੰਡਨ ਕੋ ਰਾਜ ਕਮਾਵੈ ਅੰਤਿ ਚਲੈਗੋ ਹਾਰੀ॥੧॥

ਗਉੜੀ ਸੁਖਮਨੀ ਮਹਲਾ ੫

ਸਲੋਕੁ ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥ ਆਦਿ ਗੁਰ ਏ ਨਮਹ॥ ਜੁਗਾਦਿ ਗੁਰ ਏ ਨਮਹ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਏ ਨਮਹ॥
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਦੇਵ ਏ ਨਮਹ॥

ਅਸਟਪਦੀ- ਸਿਮਰਉ ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਸੁਖੁ ਪਾਵਉ॥ ਕਲਿ ਕਲੇਸ ਤਨ ਮਾਹਿ ਮਿਟਾਵਉ॥

ਸਿਮਰਉ ਜਾਸੁ ਬਿਸੁੰਭਰ ਏਕੈ॥ ਨਾਮੁ ਜਪਤ ਅਗਨਤ ਅਨੇਕੈ॥ ਬੇਦ ਪੁਰਾਨ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਸੁਧਾਖਯਯਰ॥ ਕੀਨੇ ਰਾਮ
ਨਾਮ ਇਕ ਆਖਯਯਰ॥ ਕਿਨਕਾ ਏਕ ਜਿਸੁ ਜਿਅ ਬਸਾਵੈ॥ ਤਾ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਗਨੀ ਨ ਆਵੈ॥ ਕਾਂਖੀ ਏਕੈ ਦਰਸ
ਤੁਹਾਰੇ॥ ਨਾਨਕ ਉਨ ਸੰਗਿ ਮੋਹਿ ਉਧਾਰੇ॥੧॥ ਸੁਖਮਨੀ ਸੁਖ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ॥ ਭਗਤ ਜਨਾ ਕੈ ਮਨਿ ਬਿਸ੍ਰਾਮ॥
ਰਹਾਉ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਗਰਭਿ ਨ ਬਸੈ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੂਖੁ ਜਮੁ ਨਸੈ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਕਾਲੁ
ਪਰਹਰੈ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਸਮਨੁ ਟਰੈ॥ ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਤ ਕਛੁ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗੈ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਅਨਦਿਨੁ
ਜਾਗੈ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਭਉ ਨ ਬਿਆਪੈ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦੁਖੁ ਨ ਸੰਤਾਪੈ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸਿਮਰਨਿ ਸਾਧ ਕੈ
ਸੰਗਿ॥ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਰੰਗਿ॥੨॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਨਉ ਨਿਧਿ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ
ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਤਤੁ ਬੁਧਿ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਜਪ ਤਪ ਪੁਜਾ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਬਿਨਸੈ ਦੂਜਾ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ
ਸਿਮਰਨਿ ਤੀਰਥ ਇਸਨਾਨੀ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਦਰਗਹ ਮਾਨੀ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਹੋਇ ਸੁ ਭਲਾ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ
ਸਿਮਰਨਿ ਸੁਫਲ ਫਲਾ॥ ਸੇ ਸਿਮਰਹਿ ਜਿਨ ਆਪਿ ਸਿਮਰਾਏ॥ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੈ ਲਾਗਉ ਪਾਏ॥੩॥

ਪ੍ਰਭ ਕਾ ਸਿਮਰਨਿ ਸਭ ਤੇ ਉਚਾ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਉਧਰੇ ਮੂਚਾ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਬੁਝੈ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ
ਸਿਮਰਨਿ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸੁਝੈ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਨਾਹੀ ਜਮ ਤ੍ਰਾਸਾ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਪੂਰਨ ਆਸਾ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ
ਸਿਮਰਨਿ ਮਨ ਕੀ ਮਲੁ ਜਾਇ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੁ ਰਿਦ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ॥ ਪ੍ਰਭ ਜੀ ਬਸਹਿ ਸਾਧ ਕੀ ਰਸਨਾ॥ ਨਾਨਕ
ਜਨ ਕਾ ਦਾਸਨਿ ਦਸਨਾ॥੪॥ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਧਨਵੰਤੇ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਪਤਿਵੰਤੇ॥ ਪ੍ਰਭ
ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਜਨ ਪਰਵਾਨ॥ ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਧਾਨ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸਿ ਬੇਮੁਤਾਜੇ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਉ
ਸਿਮਰਹਿ ਸਿ ਸਰਬ ਕੇ ਰਾਜੇ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਸੁਖਵਾਸੀ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸਦਾ
ਅਬਿਨਾਸੀ॥ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਲਾਗੇ ਜਿਨ ਆਪਿ ਦਾਇਆਲਾ॥ ਨਾਨਕ ਜਨ ਕੀ ਮੰਗੈ ਰਵਾਲਾ॥੫॥ ਪ੍ਰਭ ਕਉ
ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਮੁਖ
ਸੁਹਾਵੈ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਸੂਖਿ ਬਿਹਾਵੈ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਆਤਮੁ ਜੀਤਾ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਉ
ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਨਿਰਮਲ ਰੀਤਾ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਤਿਨ ਅਨਦ ਘਨੇਰੇ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਉ ਸਿਮਰਹਿ ਬਸਹਿ ਹਰਿ
ਨੇਰੇ॥ ਸੰਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਤੇ ਅਨਦਿਨੁ ਜਾਗਿ॥ ਨਾਨਕ ਸਿਮਰਨੁ ਪੂਰੈਭਾਗਿ॥੬॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਕਾਰਜ ਪੂਰੇ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ
ਸਿਮਰਨਿ ਕਬਹੂ ਨ ਝੁਰੇ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਹਰਿ ਗੁਨ ਬਾਨੀ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਨੀ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ
ਸਿਮਰਨਿ ਨਿਹਚਲ ਆਸਨੁ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਕਮਲ ਬਿਗਾਸਨੁ॥ ਪ੍ਰਭ ਕੈ ਸਿਮਰਨਿ ਅਨਹਦ ਝੁਨਕਾਰ॥ ਸੁਖ

ਪ੍ਰਭ ਸਿਮਰਨ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰ॥ਸਿਮਰਹਿ ਸੇ ਜਨ ਜਿਨ ਕਉ ਪ੍ਰਭ ਮਇਆ॥ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਜਨ ਸਰਨੀ ਪਇਆ॥੨॥ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ਕਰਿ ਭਗਤ ਪ੍ਰਗਟਾਏ॥ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਲਗਿ ਬੇਦ ਉਪਾਏ॥ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਭਏ ਸਿਧ ਜਤੀ ਦਾਤੇ॥ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਨੀਚ ਚਹੁ ਕੁੰਟ ਜਾਤੇ॥ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਧਾਰੀ ਸਭ ਧਰਨਾ॥ਸਿਮਰਿ ਸਿਮਰਿ ਹਰਿ ਕਾਰਨ ਕਰਨਾ॥ਹਰਿ ਸਿਮਰਨਿ ਕੀਓ ਸਗਲ ਅਕਾਰਾ॥ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਮਹਿ ਆਪਿ ਨਿਰੰਕਾਰਾ॥ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਬੁਝਇਆ॥ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨੁ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ॥੮॥

ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰਿ ਸਿਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਿਮਰਨ ਤੋਂ ਕਰਨੀ ਹੁਦੀ ਹੈ

ਸਿਮਰਨ ਵਿਧੀ

ਸੋਰਠਿ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਕਰਿ ਇਸਨਾਨੁ ਸਿਮਰਿ ਪ੍ਰਭੁ ਅਪਨਾ ਮਨ ਤਨ ਭਏ ਅਰੋਗਾ॥ਕੋਟਿ ਬਿਘਨ ਲਾਥੇ ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾ ਪ੍ਰਗਟੇ ਭਲੇ ਸੰਜੋਗਾ॥੧॥

੨੩੪ ਸੁਹੀ ਮਹਲਾ ੪ ॥ਹਰਿ ਧਨੁ ਰਤਨੁ ਜਵੇਹਰੁ ਮਾਣਕੁ ਹਰਿ ਧਨੈ ਨਾਲਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੈ ਵਤੈ ਹਰਿ ਭਗਤੀ ਹਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ॥ਹਰਿ ਧਨੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੈ ਵਤੈ ਕਾ ਬੀਜਿਆ ਭਗਤ ਖਾਇ ਖਰਚਿ ਰਹੇ ਨਿਖੁਟੈ ਨਾਹੀ॥ ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਹਰਿ ਧਨੈ ਕੀ ਭਗਤਾ ਕਉ ਮਿਲੀ ਵੜਿਆਈ॥੩॥

੧੩੨੯-੩੦ ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਮਹਲਾ ੧॥ ਨਾਉ ਪ੍ਰਭਾਤੈ ਸਬਦਿ ਧਿਆਈਐ ਛੋਡਹੁ ਦੁਨੀ ਪਰੀਤਾ॥ ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਾ ਜਗਿ ਹਰਿਆ ਤਿਨਿ ਜੀਤਾ॥੪॥

ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਚੌਂਕੜਾ ਮਾਰ ਕੇ ਬੈਠੋ। ਆਪਣੀਆਂ ਅਖਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਕੇ, ਸੁਰਤੀ ਨੂੰ ਓਮੇਟ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਵੇਖੋ, ਅਖਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਾਹਰ ਦੇਖਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਥੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਖਾਂ ਵਿਚ ਦੇਖਣਾਂ ਹੈ। ਯਾਂ ਤਾਲੂਏ ਥਲੇ ਧਿਆਨ ਲੋਣਾ ਹੈ। ਇਸਤਰਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਗੁਫਾ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਉਥੇ ਮਨ ਨੂੰ ਦਿੜ ਕਰ ਕੇ ਧਿਆਨ ਨੂੰ ਟਿਕੋਣਾ ਹੈ। ਤੇ ਸੁਰਤੀ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ੧੦ ਨੂੰ ਜਪਣਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਨਣਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਖਾਸ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਉਠਣਾ ਚਾਜੀਦਾ, ਏ ਵਿਵਰਜਿਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਾਡਾ ਮਨ ਇਕਾਗਰ ਤੇ ਫੁਰਨਿਆਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸੁਰਤਿ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਟਿਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰਿ, ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ ਦਾ ਮਿਲਾਪ ਹੁਦਾ ਹੈ।

੪੮੧ ਮਹਲਾ ੩॥ ਧਾਵਤ ਬੰਮਿਆ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਦਸਵਾ ਦੁਆਰੁ ਪਾਇਆ॥ਤਿਥੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੋਜਨੁ ਸਹਜ ਧੁਨਿ ਉਪਜੈ ਜਿਤੁ ਸਬਦਿ ਜਗਤੁ ਬੰਮਿ ਰਹਾਇਆ॥ਤਹ ਅਨੇਕ ਵਾਜੈ ਸਦਾ ਅਨਹਦ ਹੈ ਸਚੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਏ॥ ਇਉਂ ਕਹੈ ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲੀਐ ਧਾਵਹੁ ਬੰਮਿਆ ਨਿਜ ਘਰ ਵਸਿਆ ਆਏ॥

ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਅਸਟਪਦੀਆ ਘਰੁ ੨ ਐਸਾ ਗਿਆਨੁ ਸੁਨਹੁ ਅਭ ਮੇਰੇ॥ਭਰਿਪੁਰਿ ਧਾਰਿ ਰਹਿਆ
ਸਭ ਠਉਰੇ॥ਸਚੁ ਬ੍ਰਤੁ ਨੇਮੁ ਨ ਕਾਲੁ ਸੰਤਾਵੈ॥ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦਿ ਕਰੋਧੁ ਜਲਾਵੈ॥ਗਗਨਿ ਨਿਵਾਸਿ ਸਮਾਧਿ
ਲਗਾਵੈ॥ਪਾਰਸੁ ਪਰਸਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਵੈ॥੨॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰਹੁ ਦੀਨ ਕੇ ਦਾਤੇ ਮੇਰਾ ਗੁਣ ਅਵਗੁਣ ਨ ਬੀਚਾਰਹੁ ਕੋਈ॥ਮਾਟੀ ਕਾ ਕਿਆ ਧੋਪੈ ਸੁਆਮੀ ਮਾਨਸ
ਕੀ ਗਤਿ ਏਹੀ॥੧॥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ,ਮੇਰੀ ਤੁਛ ਬੁਧੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਨੇਕਾਂ ਗਲਤਿਆਂ ਹਨ, ਅਗੇ ਤੋ ਬਿਬੇਕ ਬੁਧਿ
ਬਖਸ਼ਸ ਕਰਨੀ ਜੀ. ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ॥

ਗੁਰੂ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਦਾਸ-ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ

